

Op welke manier kun je de taallessen het beste aanpakken? Hoe kun je bijvoorbeeld aan de slag gaan met differentiatie, leerstrategieën, rubrics of feedback tijdens een les Engels, Frans of Duits? En hoe houd je daarbij je leerlingen gemotiveerd? In dit boek wordt daar op ingaan door middel van praktische werkvormen, tips en een theoretisch toelichting bij verschillende lesfasen.

Communicatief talenonderwijs

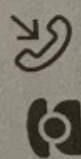

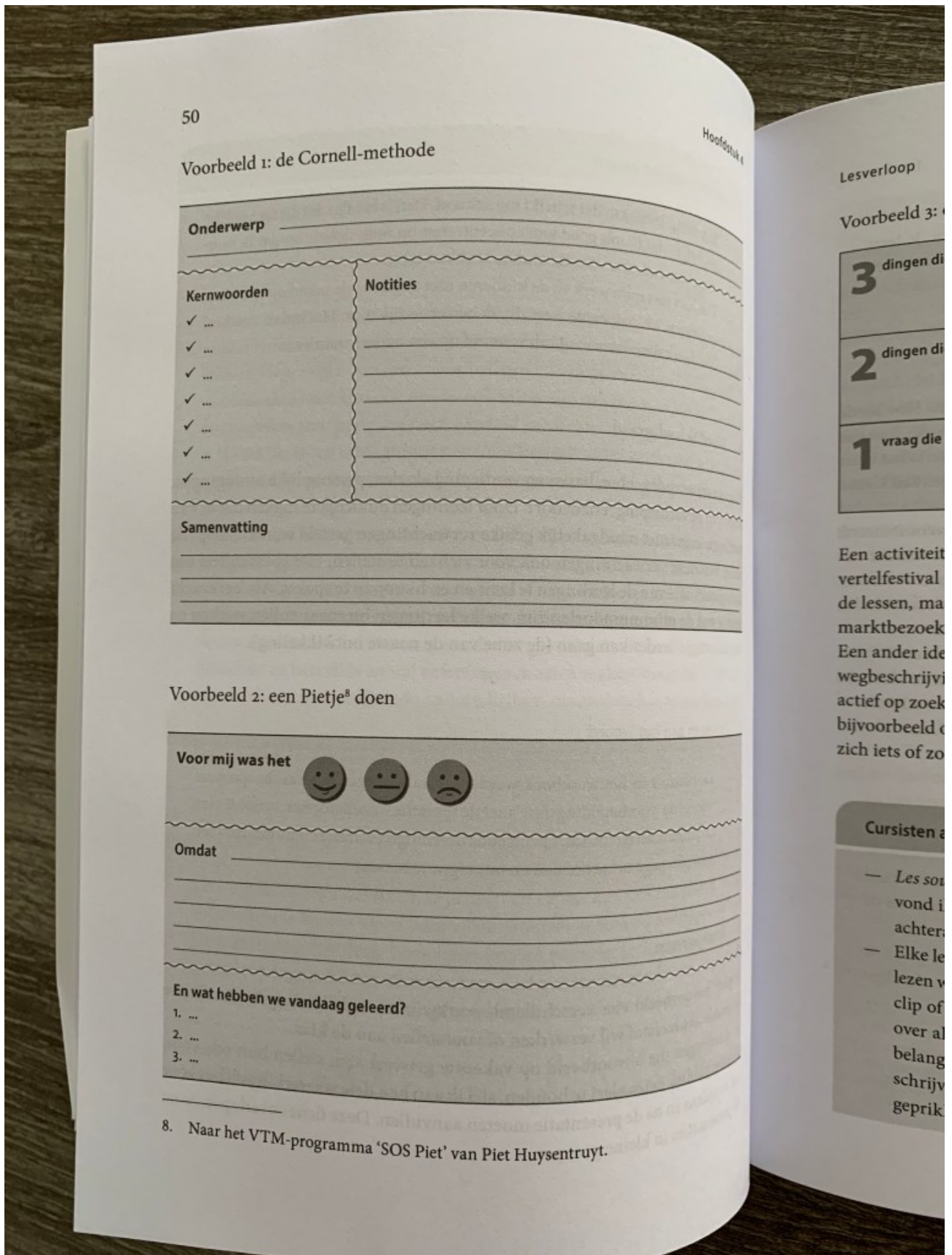
Er is de laatste jaren steeds meer aandacht voor concepten als [formatief handelen](#), [evidence-informed lesgeven](#) en [alternatieve vormen van toetsing](#). Veel wat je hierover leest en hoort is algemeen en daarom breed toe te passen. Echter, bij de taalvakken ligt dat soms anders. Daar waar bij een vak als wiskunde als geschiedenis [wekelijks aan verschillende doelen kan worden gewerkt](#), zit dat bij een vak als Engels of Frans anders en werk de je doorlopend aan dezelfde doelen, waarbij vooral de context (moeilijkheid) wisselt. Meer dan eens komt dan ook de vraag naar voren: ‘..en hoe doe je dat dan bij een Nederlands of een moderne vreemde taal?’. Docent Marlène Rasir, met ervaring in het secundair onderwijs (voortgezet onderwijs), volwassenen onderwijs en hoger onderwijs, heeft dit boek geschreven om taaldocenten daarbij te helpen.

Praktijkgericht

Dat het boek is geschreven door een docent, is te merken. Het boek staat vol met praktische tips en werkvormen. Deze zijn gekoppeld aan de verschillende lesfasen en vaak zijn weergegeven als schema's, werkbladen etc. Daarbij is er ook aandacht voor het ERK. In het boek wordt ingegaan op bijvoorbeeld de lesopzet, de start van de les, [hoe je kunt differentiëren](#), op welke manier je zou kunnen toetsen en hoe je een leerstrategie als [retrieval practice](#) kunt integreren in je lessen. Daarnaast is er ook aandacht voor het neerzetten van een goed leerklimaat en [verschillende manieren om rubrics in te zetten](#), zoals de [rubric van één](#). Het boek is dus veelzijdig opgezet en biedt werkvormen en inspiratie bij veel verschillende facetten van je les.

Hieronder een impressie van het boek:

	<ul style="list-style-type: none"> — fruittaartje — betalen met de kaart
Thema	Op de camping
Situatieomschrijving	Je wil graag enkele dagen op een camping in de Ardennen verblijven. Aan het onthaal ontvangen ze je heel vriendelijk en geven ze antwoord op je vragen.
Onderwerpen die aan bod moeten komen	<ul style="list-style-type: none"> — plaats voor twee nachten — prijs — korting voor -18j — afstand naar bar/toiletten/rivier/stad — animatie 's avonds — afhaalgerechten
Thema	Op zoek naar ...
Situatieomschrijving	Je neemt deel aan een 'zoek mij een lief'-programma. Ze vragen jou je ideale partner te omschrijven.
Onderwerpen die aan bod moeten komen	<ul style="list-style-type: none"> — leeftijd — lengte — kleur haar/ogen — karakter — interesses — kledij
Thema	Aan de telefoon
Situatieomschrijving	Tijdens je vakantiewerk krijg je telefoon van een anderstalige klant.

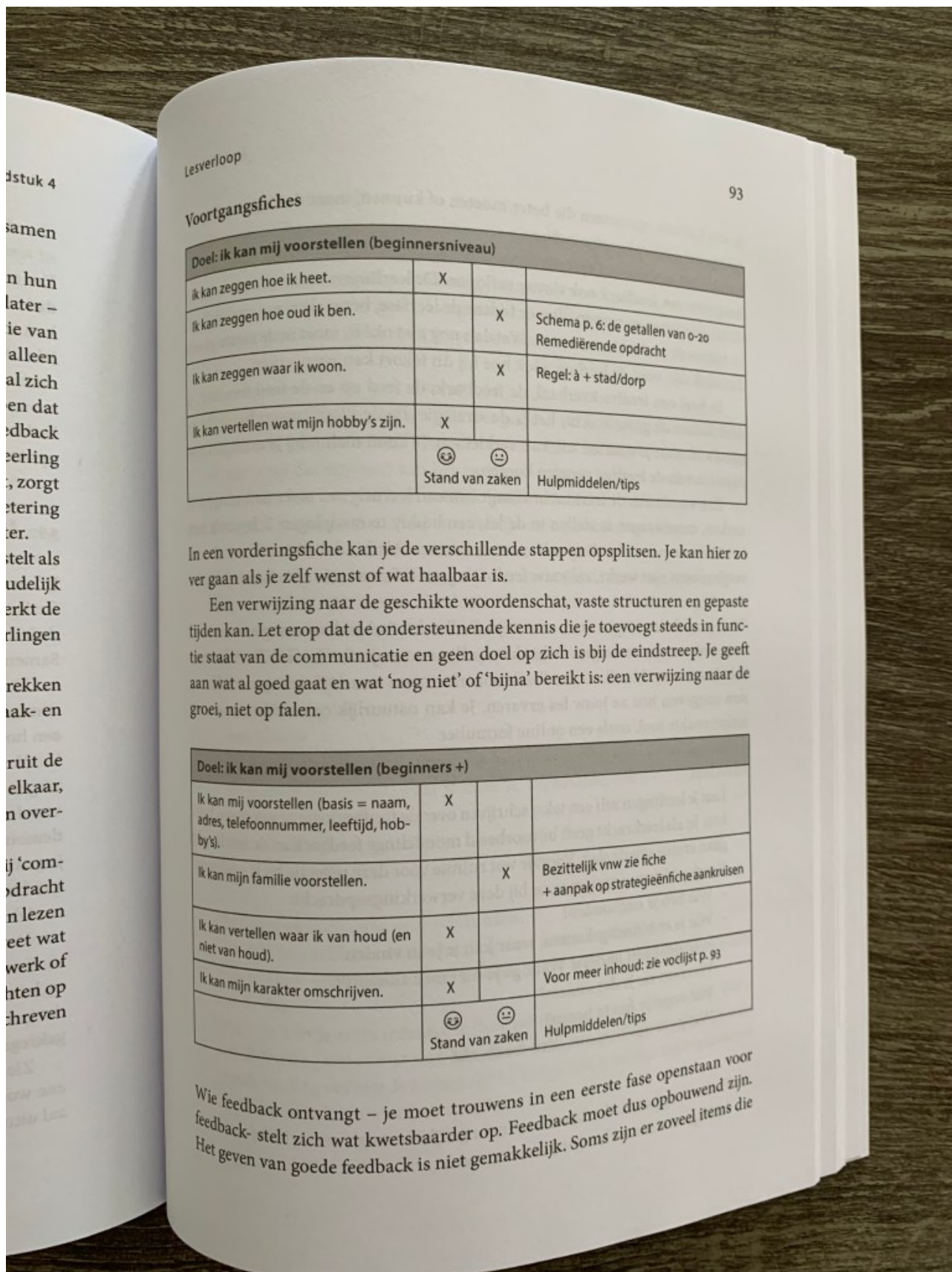
transparant... proces omdat ze inzetten op
 feed up, feedback en feed forward.

Twee rubrics in het kort

- Bij de **analytische rubric** worden de verschillende onderdelen uit elkaar gehaald en apart beoordeeld. Populair! Een nadeel is wel dat leerlingen kunnen gaan rekenen als je er cijfers bij plaatst: ze zoeken de onderdelen waar ze goed in zijn en compenseren dat met andere onderdelen. De feedback die je als leerkracht kunt geven is wel een stuk gericht. Je kan bijvoorbeeld aangeven of iemand beginner, half-gevorderde of expert is.
- De **rubric of one** is vooral geschikt als je wilt inzetten op feedback. Je zet de norm en zegt wat er duidelijk boven en onder die norm zit. Je rubric zal je successriteria bevatten.

Een voorbeeldrubric voor het geven van een presentatie

Zo kan ik groeien	Dit moet ik kunnen	Dit doe ik al heel goed
	Een spreekplan opstellen	
	Gebruik van non-verbaal gedrag: oogcontact, houding, mimiek	
	Een correcte boodschap overbrengen: voldoende uitgediepte info	
	Een heldere uitspraak op een normaal tempo	
	Een verzorgde samenhang: duidelijke structuur, logische overgangen enkelvoudige en samengestelde zinnen, signaalwoorden	
	Geschikte en rijke woordenschat	

Lesverloop

93

Voortgangsfiches

Doel: ik kan mij voorstellen (beginnersniveau)			
ik kan zeggen hoe ik heet.	X		
ik kan zeggen hoe oud ik ben.		X	Schema p. 6: de getallen van 0-20 Remediërende opdracht
ik kan zeggen waar ik woon.		X	Regel: à + stad/dorp
ik kan vertellen wat mijn hobby's zijn.	X		
	😊	😞	Stand van zaken
			Hulpmiddelen/tips

In een vorderingsfiche kan je de verschillende stappen opsplitsen. Je kan hier zo ver gaan als je zelf wenst of wat haalbaar is.

Een verwijzing naar de geschikte woordenschat, vaste structuren en gepaste tijden kan. Let erop dat de ondersteunende kennis die je toevoegt steeds in functie staat van de communicatie en geen doel op zich is bij de eindstreep. Je geeft aan wat al goed gaat en wat 'nog niet' of 'bijna' bereikt is: een verwijzing naar de groei, niet op falen.

Doel: ik kan mij voorstellen (beginners +)			
ik kan mij voorstellen (basis = naam, adres, telefoonnummer, leeftijd, hobby's).	X		
ik kan mijn familie voorstellen.		X	Bezittelijk vnw zie fiche + aanpak op strategieënfiche aankruisen
ik kan vertellen waar ik van houd (en niet van houd).	X		
ik kan mijn karakter omschrijven.	X		Voor meer inhoud: zie voelijst p. 93
	😊	😞	Stand van zaken
			Hulpmiddelen/tips

Wie feedback ontvangt – je moet trouwens in een eerste fase openstaan voor feedback- stelt zich wat kwetsbaarder op. Feedback moet dus opbouwend zijn. Het geven van goede feedback is niet gemakkelijk. Soms zijn er zoveel items die

Brede opzet

Het boek gaat verder van praktische handvatten voor de les. Ook is er in enkele hoofdstukken kort aandacht voor verwante onderwerpen. Voorbeelden hiervan zijn de onderwijskwaliteit (waaronder [constructieve afstemming](#)), de hoeveelheid summatieve toetsen en aspecten als de [growth mindset](#). Het prettige hieraan is dat je goed de samenhang tussen didactiek, pedagogiek en [curriculumontwerp](#) kunt zien. Mooi daarbij is ook dat er ook aandacht is voor het [eigenaarschap van leerlingen](#). Een voorbeeld hiervan is de zelfmonitoring met behulp van 'voortgangsfiches'. Het boek heeft dan ook een brede opzet.

Niet alleen voor talen

De voorbeelden in het boek mogen dan veelal gaan over taalonderwijs, het boek is eigenlijk voor alle vakgebieden nuttig. Vrijwel alle werkvormen zijn makkelijk om te zetten naar een andere context. Voorbeelden daarvan zijn de [cornell-methode](#) of de inzet van een [exit ticket](#). Nuttig voor taalonderwijs, maar ook zeker voor andere vakken. Van de werkvormen tot de lesvoorbereiding en het curriculum: het is van algemeen nut.

Toepasbaar, omvangrijk en inspiratief

Het boek *communicatief talenonderwijs in de praktijk* is een relatief klein boek (140 blz. totaal) wat boordevol inspiratie staat, zoals leuke en makkelijk toepasbare werkvormen, tip en formats. Het is goed leesbaar en duidelijk vanuit de praktijk geschreven. Daarbij zorgt de brede opzet er voor dat je als docent er eigenlijk altijd wel wat uit kan halen: of het nu gaat om meer gepersonaliseerd leren, leerstrategieën of formatief handelen.

Diezelfde keuze maakt ook dat het geen hele grote diepgang heeft: het is dan ook geen handleiding met diepgaande wetenschappelijke inzichten om je leerlijn oftewel curriculum vorm te geven. Is dat erg? Wij vinden dan niet (maar het is wel goed om te weten).

Wat ons betreft is dit een boek wat we zeker kunnen aanraden als je als (taal)docent op zoek bent naar praktische inspiratie om tijdens je lessen de autonomie, betrokkenheid en competentie van leerlingen en studenten te vergroten.

[Meer info & Bestellen](#)